

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 12PP/70/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010757
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Slivenská
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122010757.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Natáliou Slivenskou, v trestnej veci odsúdeného K. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 27.05.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného K. B., nar. XX. XX. XXXX v Nitre, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 0T/58/2021 zo dňa 10. 12. 2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/6/2022 zo dňa 08. 02. 2022, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 11.04.2022 bol tunajšiemu súdu z Okresného súdu Nitra, postúpený návrh odsúdeného K. B., podaný prostredníctvom obhajcu, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V návrhu uviedol, že spĺňa ako formálnu, tak i materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie. Odsúdený doposiaľ nebol vo výkone trestu a ide tým pádom o jeho prvé nepodmiennečné odsúdenie. Výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody je pre jeho osobu veľkým zásahom do života. Uvedomuje si cenu života na slobode, v prítomnosti svojej rodiny a blízkych osôb. Pocit odlúčenosti od rodiny je to, čomu chce v budúcnosti predchádzať, pričom v tomto sa prejavuje jednak preventívny, ako aj výchovný vplyv trestu na jeho osobu. Je to názoru, že preventívny a výchovný vplyv trestu sa prejavil aj jeho správaním počas samotného výkonu trestu odňatia slobody. Má za to, že najmä vzhľadom na to, že je vo výkone trestu odňatia slobody vôbec po prvýkrát v jeho živote, predstavuje uvedený trest pre jeho osobu dostatočné ponaučenie na to, aby sa budúcnosti vyhol páchaniu trestnej činnosti. Iná situácia by bola, ak by bol už opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, kedy by bolo zrejmé, že predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody mu nebol ponaučením a nebol pre jeho osobu dostačujúcim prostriedkom na prevýchovu. Zo správy o hodnotení obžalovaného z výkonu väzby v ÚVV Nitra zo dňa 18.11.2021, ktorá sa uvádza aj v odôvodnení rozsudku, súd nezistil žiadne negatívne poznatky k jeho osobe. Materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie sú splnené, ich naplnenie je preukázané aj jeho správaním sa vo výkone väzby a neskôr vo výkone trestu odňatia slobody. Voči jeho osobe nebolo vedené žiadne disciplinárne konanie, aj táto skutočnosť napovedá tomu, že sa jeho správanie výrazne upravilo a ustálilo, pričom tento štandard si udržiava aj do času tohto návrhu. V prípade, že to bude nutné, je odsúdený ochotný podrobiť sa aj probačnému dohľadu a plniť si všetky povinnosti a obmedzenia vyplývajúce z uloženého probačného dohľadu. Bude bývať na území SR, a to u jeho rodičov, ktorí súhlasia s takýmto postupom, to zn. že u nich bude v prípade podmiennečného prepustenia bývať. Odsúdený ďalej uviedol, že pred jeho vzatím do výkonu trestu, pracoval ako podnikateľ v nákladnej doprave, pričom vlastní 4 nákladné autá. V tejto práci plánuje pokračovať, aby sa čo najskôr začlenil v plnom rozsahu do spoločnosti.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom odsúdeného s prílohami, hodnotením riaditeľa ÚVTOS, skráteným výpisom klienta, aktuálnym odpisom registra trestov odsúdeného, lustráciami na odsúdeného, uznesením Okresného súdu Nitra sp.

zn. 3Pp/5/2022 zo dňa 05.04.2022, rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 0T/58/2021 zo dňa 10.12.2021, uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/6/2022 zo dňa 08.02.2022, trestným rozkazom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 1T/23/2022 zo dňa 14.04.2022, výpisom z OR, e-mailom zo dňa 19.05.2022 a e-mailom zo dňa 21.04.2022.

V ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva odsúdený t. č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 0T/58/2021 zo dňa 10.12.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/6/2022 zo dňa 08.02.2022, pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a § 127 ods. 5 Trestného zákona, v trvaní 18 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uplynula dňa 26.02.2022 a predpokladaný koniec trestu má mať dňa 26.11.2022.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 28.04.2022 súd zistil, že odsúdený Tomáš Berki, nar. 12.07.1983, bol dňa 15.03.2022 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciacnou skupinou „B“, kde sa nachádza aj v súčasnosti. Do výkonu väzby bol dodaný dňa 30.05.2021 do ÚVV a ÚVTOS Nitra, kde dňa 08.02.2022 nastúpil aj výkon trestu. Správanie a vystupovanie počas jeho pobytu v ÚVV a ÚVTOS Nitra bolo na požadovanej úrovni, no vyskytol sa u neho jeden negatívny poznatok (spal zakrytý posteľným oblečením). Vplyvom väzenského personálu sa nič podobné neopakovalo. Pokyny príslušníkov rešpektoval, interné normy dodržiaval. Pracovne zaradený nebol. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas pobytu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je na požadovanej úrovni, slušné a bezproblémové. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje a vždy ochotne plní. V osobných veciach si udržiava požadovaný poriadok. Zásady osobnej ako aj kolektívnej hygieny má osvojené. Chodí ustrojený a upravený v zmysle platných interných predpisov. Z radov odsúdených nezastával žiadnu funkciu. Doposiaľ nebol v tunajšom ústave disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas trávi čítaním dostupnej literatúry, sledovaním televízie, počúvaním rozhlasu, lúštením krížoviek. Zo športových aktivít preferuje cvičenie s vlastnou váhou. Na vychádzky chodí občasne. Voľný čas sa snaží tráviť zmysluplne. Odsúdený bol v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zaradený na dvoch pracoviskách. Dňa 22.03.2022 bol zaradený na pracovisko mimo ústav s dohľadom FCC Trnava. Z pracoviska bol dňa 12.04.2022 preradený na pracovisko v ústave s dohľadom IAC Lozorno, z dôvodu ďalšieho trestného stíhania. Na pracovisku pracuje doposiaľ. Pracovnú morálku z dôvodu krátkočasného zaradenia nemožno objektívne zhodnotiť. Podľa potreby a určenia sa zaraďuje do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu a do činností súvisiacich s prevádzkou ústavu. K uvedeným činnostiam pristupuje zodpovedne. Odsúdený je slobodný, bezdetný. Vyživovaciu povinnosť nemá žiadnu. Počas výkonu trestu odňatia slobody udržiava kontakt formou korešpondencie, telefonovania a návštev s matkou a otčimom. Po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa mieni vrátiť bývať späť na adresu prechodného pobytu. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup. Odsúdenému boli dňa 28.04.2022 stanovené krátkodobé ciele zaobchádzania, ktoré pre krátkosť doby od ich určenia nie je možné objektívne hodnotiť. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti je v dostupnej dokumentácii voči odsúdenému evidované ďalšie trestné stíhanie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporučil ho podmienenčne prepustiť.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že doposiaľ bol šesťkrát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť.

Zo správ Okresného súdu Nitra (e-mail zo dňa 21.04.2022 a zo dňa 19.05.2022) vyplýva, že na Okresnom súde Nitra sa vedie konanie pod sp. zn. 21T/1/2016, a to vo veci osvedčenia/neosvedčenia a odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu. Na otázku obhajcu, či vie súdu ozrejmiť, či má zabezpečený spôsob obživy, ak by bol podmienenčne prepustený a ak áno v akej forme, odsúdený uviedol, že podniká asi 10 rokov v dopravníckej firme, je to firma, ktorú budoval 10 rokov a aj

preto sa potrebuje dostať von, nakoľko mu vonku stoja autá, boli v Nemecku a potrebuje si dať tieto veci dokopy, lebo sa to platí z posledného. Záverom verejného zasadnutia odsúdený uviedol, že tento trest je preňho dostatočným na to, aby si uvedomil, ako sa správať a čo týmto stráca, keď je vo výkone trestu. Vo výkone trestu si plnil svoje povinnosti a aj chodil pracovať. Myslí si, že tento trest bol dostatočný z toho hľadiska, že dostal pri odsúdení a vykonal dvojnásobok uloženého trestu, pri prepustení by chcel pokračovať v podnikateľskej činnosti, čím aj hneď začne viesť riadny život, zamestná naspäť ľudí, nakoľko nechce stratiť, čo budoval 10 rokov.

Obhajca na verejnom zasadnutí uviedol, že návrh na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je dôvodný, sú naplnené formálne podmienky na podmienkové prepustenie a je toho názoru, že sú splnené aj obe materiálne podmienky na podmienkové prepustenie. Nestotožňuje sa s argumentáciou prokurátora ohľadom toho, že nie je preukázaná prvá materiálna podmienka, nakoľko z hodnotenia nevyplýva, že by odsúdený dostal nejaký disciplinárny trest, resp. že by v jeho správaní boli významné negatívne poznatky. Zákon umožňuje po tej dobe, ktorú odsúdený strávil vo výkone trestu, podať návrh na podmienkové prepustenie a nemôže byť na úkor odsúdeného, že súd ešte nestihol vyhodnotiť jeho správanie vo výkone trestu. Dĺžka trestu odňatia slobody je priamoúmerná závažnosti páchanej trestnej činnosti, preto aj na toto by mal súd prihliadnuť pri vyhodnocovaní naplnenia prvej materiálnej podmienky. Prokurátor poukazuje na to, že boli páchané skutky počas plynutia skúšobnej doby, avšak tu obhajca poukazuje na to, že sú si toho vedomí a predsa aj to môže byť dôvodom, prečo sa odsúdený nachádza vo výkone trestu, avšak je potrebné vziať do úvahy to, že vo výkone trestu je odsúdený momentálne po 1x a kedy inokedy, ak nie teraz, v prípade jeho podmienkového prepustenia môže súdu dostatočne preukázať že takýto výkon trestu odňatia slobody mal na jeho osobu dostatočne silný jednak výchovný, ale aj preventívny vplyv, to znamená, že môže preukázať, že bola naplnená prvá ako aj druhá podmienka na podmienkové prepustenie. Opačná situácia by bola, ak by už v minulosti bol vo výkone trestu odňatia slobody a po prepustení z takéhoto trestu by opätovne páchal trestnú činnosť, jeho prípad to však nie je. Obhajca ďalej poukázal na to, že odsúdený má zabezpečené ubytovanie v prípade podmienkového prepustenia a je v jeho záujme, aby si dal všetky svoje osobné a podnikateľské záujmy do poriadku a aby viedol riadny život. Záver hodnotenia, ktorým je odsúdený odporúčaný na podmienkové prepustenie, nevznikol náhodou a je podporený práve vhodným a riadnym správaním odsúdeného, preto považuje tento návrh za dôvodný. Odsúdený je ochotný sa podrobiť aj dohľadu probačného a mediáčného úradníka a primeraným povinnostiam a obmedzeniam a primeranej skúšobnej dobe.

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že v hodnotení prišlo k zmene v pracovnom zaradení, odsúdený je zaradený na pracovisku Terminals v ústave, záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť žiadosť odsúdeného z dôvodu nespĺnenia zákonných podmienok. Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku je toho názoru, že vzhľadom na krátkosť výkonu trestu, čo napokon vyplýva aj z hodnotenia ústavu, nie je možné objektívne posúdiť mieru polepšenia sa odsúdeného. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, odsúdený sa v skúšobnej dobe podmienkového odsúdenia dopustil spáchania viacerých úmyselných trestných činov, pokiaľ nevedel svoje správanie korigovať počas skúšobnej doby podmienkového odsúdenia, nie je dôvod domnievať sa, že bude viesť riadny život v prípade podmienkového prepustenia, ktoré je svojím charakterom podobné ako podmienkové odsúdenie.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienkovom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienkové prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienkovo prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

- a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,
- b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,
- c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí zistil, že návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je dôvodný.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, súd konštatuje, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody.

Druhá zákonná (materiálna) podmienka vyžaduje, aby odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukázal schopnosť viesť riadny život (t. j. preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu. Na základe záverov plynúcich z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody dospel súd k záveru, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky.

U odsúdeného však nie je splnená tretia zákonná (materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, resp. neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je resocializačná prognóza menej priaznivá. Odsúdený bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, pričom aktuálne si vykonáva trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 0T/58/2021 zo dňa 10.12.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/6/2022 zo dňa 08.02.2022 vo výmere 18 mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Správanie odsúdeného na slobode neumožňuje súdu dospieť k záveru, že od odsúdeného možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Hoci je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, na jeho nápravu a uvedomenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmiennečnom odsúdení, pretože odsúdený sa úmyselného trestného činu, za ktorý mu bol uložený aktuálne vykonávaný trest odňatia slobody, dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/1/2016, ktorým mu bol uložený podmiennečný trest odňatia slobody za súčasného probačného dohľadu nad jeho správaním, z čoho vyplýva, že by

malo dôjsť k premene trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený na dobu 3 rokov, o čom svedčí aj vyjadrenie Okresného súdu Nitra doručené tunajšiemu súdu.

Osoba odsúdeného nevytvára predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Na základe správania odsúdeného na slobode má súd za to, že k právne aprobovanému správaniu je odsúdený motivovaný a vedený len v prostredí ústavu počas výkonu trestu odňatia slobody, keďže odsúdeného nedokázalo nič motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom na slobode, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. V prípade odsúdeného preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Záverom súd dodáva, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je právny nárok.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava.
Podaná sťažnosť má odkladný účinok.